

γαρα και παντοδαπὰ χαρέμια και ἐξεληόντος ἐνταῦθα ἵνα ἀποπειραθῇ τὴν κατασκόπευσιν τῶν μερῶν αὐτῶν και καταμέτρησιν τῆς λίμνης· ἀλλὰ χάλαζα ἐξαισίου μεγέθους καταπεσοῦσα ἐπατάχυνε τὴν εἰς Ἰωάννινα ἐπάνοδον τοῦ ἀγερώχου και ἀτιθασσεύτου Φαλάριδος τῆς Ἠπείρου πρὸς τῆς ἀποπερατώσεως τῶν προθέσεων του. Ἐκτὸς τῶν λιμνῶν κάτωθεν πλησίον τοῦ Βιτσκοῦ και Παπίγ-γους ὑπάρχει, ὡς νομίζομεν, εἰς ὅχι μεγάλην ποσότητα θειοῦχον ὕδωρ (τὸ ξωθικονέρι) ἱαματικὸν πολλῶν ἀσθενειῶν, ἔνθα προσέρχονται κατὰ τὴν Α'. Μαΐου συνήθως πολλοὶ τῶν πλησιοχώρων ἐκ πολυχρονίων νοσημάτων πάσχοντες· ἐπεστήσαμεν δὲ τὴν προσοχὴν φίλου μας τινος χημικοῦ, ἵνα κάμη χημικὴν ἀνάλυσιν, και ἀλλαχοῦ ὅπου θέλομεν ἀναφέρει και ἄλλα τινα θειοῦχα τῆς Ἠπείρου ὕδατα θὰ προσθέσωμεν και τὰς περὶ τούτου ἐρεῦνας.

Πρὸς τὰ δεξιὰ τοῦ Βραδέτου βαίνοντες και κάτωθεν αὐτοῦ φθάνομεν ἐντὸς μικροῦ διαστήματος εἰς Τσπέλοβον χωρίον διακρινόμενον ὡς πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν και τὸν πολιτισμὸν τῶν γυναικῶν ὅλων τῶν χωρίων τοῦ Ζαγορίου· εἰς τοῦτο εἰσῆχθη πρὸ πολλοῦ και ἡ τῶν πόλεων ἐνδυμασία, αἱ δὲ γυναῖκες περιορισθεῖσαι εἰς τὰ τοῦ οἴκου ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ και ἔτι μᾶλλον κλωπιζόμεναι κατάρθωσαν σὺν τῇ εὐχισθησίᾳ τῶν νᾶ συμμορφωθῶσι και ὡς πρὸς τὸ ἐπιτηδεύεσθαι και προσεποιημένως διαλέγεσθαι, ὑπερτεροῦσι δὲ κατὰ πολὺ πολλῶν ἀνδρῶν, ὧν οἱ πλείους ταξιδεύουσιν εἰς Βλαχίαν και Κωνσταντινούπολιν· τὸ Τσπέλοβον ἔχει καὶ καλὴν σχολεῖον διατηρούμενον γενναίως ὑπὸ τῶν ἐν Ὀδησσῷ παρεπιδημούντων ἀξιοτίμων πατριωτῶν Γ. Βίκα και Ι. Δούμα, οἵτινες και οὐκ ὀλίγα προσέφερον και προσφέρουσι χρηματικὰ ποσὰ πρὸς περίθαλψιν πτωχῶν οἰκογενειῶν. ἄφθονα και καλὰ ὕδατα, πλατεῖα οὐκ εὐκαταφρόνητος, ὠραῖοι κῆποι, ἐκτεταμένοις και εὐσκιος τόπος διὰ περίπατον ἵνε καλὰ συστατικὰ τοῦ χωρίου τούτου. Πλησίον αὐτοῦ κεῖται τὸ Σκαμνέλι μικρὸν διαφέρειν τούτου, ἡ δὲ καλὴ διαχείρισις τῶν διὰ τὰ ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα εἰσοδημάτων θὰ κατστήσῃ αὐτὸ ἐντὸς ὀλίγου ἐν τῶν ὠραιότερων χωρίων τοῦ Ζαγορίου. Καὶ ἐνταῦθα τινὲς μετὰ τῆς χαρακτηριστικῆς εἰς τοιαῦτα ζητήματα εὐκολίας ὑπετόπασαν ὅτι ἔκειτο ἡ πόλις Δωδώνη και τὸ μαντεῖον διότι σώζονται ἐρείπια τινα ἀρχαῖα, οἷον Πελασγικὰ πλησίον τοῦ μοναστηρίου και πλησίον που πηγῇ τις

πρὸς ἀναίρεσιν τῆς γνώμης ταύτης ἰσχύουσιν ὅσα εἴπαμεν ἐν τοῖς ἐμπροσθεν περὶ τῆς γνώμης τοῦ Ἀθ. Σταγειρίτου.

Εἰς τὴν αὐτὴν σχεδὸν χορείαν κατατακτέα και ὀλίγα ἀκόμη χωρία διεσπαρμένα μετὰξὺ λόφων και καλυπτόμενα ὑπὸ πυκνοφύλλων δένδρων τὰ Νεγάδες, Φραγγάδες, Διασκοθέτσι, και Δόλιακη ἡ μαγευτικὴ θέσις τῶν τὰ καθιστὰ ζωγραφικώτατα, οὐχ ἦττον και ἐπιτήδεια εἰς τὰς ἐπιδρομὰς τῶν ληστῶν, ἐξ ὧν μέχρι τοῦ νῦν πλείστα ὑπέστησαν, τὸ δὲ πρῶτον διέπρεπεν ἄλλοτε ὅλων τῶν χωρίων τοῦ Ζαγορίου, παλαιαὶ δὲ λαμπραὶ οἰκίαι δεικνύουσιν ἔτι και νῦν τὴν προτέραν του κατάστασιν ἀλλὰ και νῦν αἱ Νεγάδες διὰ τὰ σχολεῖα τῶν εὐδοκιμοῦν χάρις εἰς τοὺς Δ. Καραστάθην, Ἀγγελικὴν Τσιουλάκη και τὸν ἐν Ῥωσσίᾳ παρεπιδημούντα Στ. Κάσσον, ὅστις και πρὸς διατήρησιν πτωχῶν οἰκογενειῶν και πρὸς διακόσμησιν τῆς ἐκκλησίας οὐκ ὀλίγα προσέφερε και προσφέρει. ἐνὶ δὲ λόγῳ εἰς ὅλα ὑπάρχουσιν ἑλληνικὰ και ἀλληλοδιδασκτικὰ σχολεῖ.

Ἐκ τῶν Φραγγάδων μετὰ μίαν ὥραν ὁδοπορίας φθάνει τις εἰς Στολοβὸ, ἐντεῦθεν δὲ εἰς τὰ περὶ τὸ Μιτακέλι χωρία Καμνιά, Καβαλὰρ Μιγκλίου, Καλωτᾶ, Μανασῆ, Τσοντίλα και τὰς εἰς τὸ πρὸς Ἰωάννινα ἐστραμμένον μέρος τοῦ Μιτακελίου ἄνωθεν ὀλίγον τῆς μεγάλης λίμνης πλησίον τῆς νήσου (νηαὶ Ἰωαννίνων) καμμένας Λιγκιάδες. Τούτων διακρίνεται ἡ Τσοντίλα και Καλωτᾶ εἰς ἃ ἀπαντᾷ τις ἑλληνικὰ σχολεῖα, ἐνῶ εἰς τὰλλα μόνον ἀλληλοδιδασκτικὰ. Πάντα τὰ χωρία ταῦτα οὐ πολὺ ἀπ' ἀλλήλων ἀπέχοντα ὀλίγον διαφέρουσιν ἐκτὸς μικρῶν ἐξαιρέσεων μάλιστα τοῦ τελευταίου, και κατατάσσονται εἰς τὰ τῆς δευτέρας και τρίτης τάξεως χωρία.

(ἀκολουθεῖ)

Γ. ΧΡ. ΧΑΣΙΩΤΗΣ.

ΤΟΜΟΣ Δ' 15-1-1866
ΟΠΟΙΑ ΤΙΣ ΕΙΝΑΙ Η ΑΜΕΡΙΚΗ

ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ ΤΟΥ ΜΑΡΚΕΛΛΟΥ ΜΠΟΝΩ. (1)

Ἀφοῦ ἐμάθομεν παρὰ τοῦ Ἀρθούρου τίνος ἐνεκα γρονθοκοποῦνται οἱ Ἀμερικανοὶ ἵππορροβέται, τὸν ἠρώτησα ἐγὼ πῶς συμβαίνει ὥστε τὴν κυ-

(1) Συνέχεια ἀπὸ φυλλαῖ. 70, τόμου Γ'.

ριακήν εξαίρετικῶς ἐκρήγνυνται αἱ πλείσται πυρκαϊαί.

— Εἶπον ὅτι συμβαίνουσιν αἱ πλείσται πυρκαϊαί, ἀπεκρίθη, ἀλλ' εἰς τὰς οἰκίας τῆς κάτω πόλεως, διότι ἐν αὐταῖς δὲν κατοικοῦσιν οἰκογένειαι, ἀλλὰ μόνον ἐμπορικὰ γραφεῖα ὑπάρχουσιν. Ὅσοι λοιπὸν ἔμποροι ἀποφασίσωσι νὰ κηρυχθῶσιν εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως, θέτουσι πῦρ εἰς τὰ κατὰστικὰ τῶν τὴν ἐσπέραν τοῦ σαββάτου καὶ ἐπειδὴ τὴν κυριακὴν τὰ ἐμπορικὰ γραφεῖα δὲν ἀνοίγονται, τὸ πῦρ ἐν τῷ μεταξυ διὰδίδεται, ἐξαπλοῦται, καὶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐκρήγνυνται μεθ' ὁρμῆς, χαροποιοῦν τοὺς πυροσβεστάς καὶ τοὺς ἀέργους τοὺς ἀποροῦντας τίνι τρόπῳ νὰ κατατρίψωσι τὸν χρόνον.

Μετὰ τὸ τέλος τῆς διηγέσεως ταύτης, ἥτις τὸν μὲν σὶρ Ἰάκωβον ἐκίνησεν εἰς ἀγανάκτησιν ἐμὲ δὲ εἰς σφοδρὸν γέλωτα, ἐπεστρέψαμεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον διὰ ν' ἀναπαυθῶμεν μετὰ τοὺς κόπους καὶ τὰς συγκινήσεις τῆς ἡμέρας.

Οἱ σὶρ Ἰάκωβος ἀποχαιρετῶν τὸν Ἀρθούρον εἶπεν,

— Ἐσκέφθης [τέλος] πάντων ἀρκετὰ, καὶ συγκρατῆσαι νὰ μᾶς συνοδεύσης εἰς τὴν περιδείαν μας;

— Ἰσως αὔριον, ἀπεκρίθη ὁ Ἀρθούρος, δυνηθῶ νὰ ἀποκριθῶ εἰς τοῦτο ὀριστικῶς.

— Ἐξάρετα, εἶπεν ὁ σὶρ Ἰάκωβος· σκέφθητε λοιπὸν ἐπὶ τῶν σκεφθέντων, καὶ προσπάθησον ὥστε ἡ σκέψις τῶν σκέψεών σου νὰ ἀποδῇ εὐνους πρὸς ἡμᾶς.

— Ὅπως ἂν ἔχη, ταγματάρχᾳ, ἀπεκρίθη ὁ Ἀρθούρος, ἀπεφάσισα καὶ ἐπιθυμῶ πολὺ νὰ σᾶς δεῖξω ὅ,τι ἀξιοπερίεργον ἔχει τὸ Νεοβόρακον.

Καὶ τῶνόντι ἀπὸ τῆς ἐπαύριον ἐπὶ τρεῖς ὅλας κατὰ συνέχειαν ἐβδομάδας ἤρχετο τακτικῶς ὁ Ἀρθούρος ἀπὸ πρωῒας καὶ ἐξηρχόμεθα μετ' αὐτοῦ πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἀξιοθεάτων τῆς πόλεως. Τοιοῦτοτρόπως ἐπεσκέφθημεν διαδοχικῶς τὰ λαμπρότερα ξενοδοχεῖα· παρατηρήσαμεν δὲ μετὰ θαυμασμοῦ ὅτι τὰ περισσότερα καὶ μεγαλύτερα ἐξ αὐτῶν, ὅχι μόνον ἐν Νεοβόρακῳ, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ἄλλας Ἀμερικανικὰς πόλεις διευθύνονται ἢ καὶ δευθύνοντο ὑπὸ ταγματάρχων. Τότῃ δὲ ἡ συνήθεια αὕτη εἶναι διαδεδομένη ὥστε δὲν ἀμαρτάνω, νομίζω, πιστεῦναι ὅτι οἱ Ἀμερικανοὶ στρατιῶται ζηλοῦσι τὸν βαθμὸν τοῦ ταγματάρχου μᾶλλον διὰ νὰ διευθύνωσι ξενοδοχεῖον παρὰ νὰ διοικήσωσι στρατόν.

Μετὰ τὰ ξενοδοχεῖα μετέβημεν εἰς τὰ θέατρα, ἀρχίσαντες ἀπὸ τοῦ New-Bowery theatre, ὅπερ εἶναι ἐκ τῶν ὠραιότερων καὶ δύναται νὰ περιλάβῃ ἐξακισχιλίους θεατάς. Τὸ θέατρον Laura Keen συχναίεται ὑπὸ τοῦ κομποῦ κόσμου.

Τὸ Bowery theatre εἶναι ἄλλο Cirque imperial (1). Ἐν αὐτῷ παριστάνουσι μεγάλᾳ στρατιωτικὰ δράματα ὡς οἷόν τε πρακτικώτερον. Τρεῖς δὲ συνέβη ὥστε ἐκ τῆς ἐκπυρσοκροτήσεως τῶν ὅπλων τὸ πῦρ μετεδόθη εἰς τὰς αὐλαίας καὶ ἐκείθεν εἰς τὸ θέατρον, ὅπερ ἐντελῶς κατεκρή· ἀλλὰ καὶ τρεῖς ἀνὰ κοδομήθη ἐκ θεμελίων δαπάνη τῶν πυρασφαλιστικῶν ἐταιριῶν. Ὅθεν, Θεοῦ εὐδοκούντος, εἶναι ἔτοιμον νὰ καὶ καὶ τετάρτην φοράν.

Ἡ μουσικὴ ἀκαδημία κειμένη εἰς τὴν γωνίαν τῆς πλατείας Irving εἶναι τὸ μεγαλύτερον τῶν ἐν Νεοβόρακῳ θεάτρων, κατέχον χώρον εἰκοσι τεσσάρων χιλιάδων τετραγωνικῶν ποδῶν. Ἡ μεγαλοπρεπὴς εἰς κοσμήματα καὶ εἰς ζωγραφίας αἶθουσα αὐτοῦ περιέχει τέσσαρας χιλιάδας ἀριθμημένας ἐδρας· ἐδαπανήθησαν δὲ ὑπὸ μετόχων εἰς ἀγορὰν τοῦ γηπέδου καὶ εἰς οἰκοδομὴν αὐτοῦ ἐν ἑκατομύριον ἑπτακίςισαι πεντήκοντα χιλιάδες φράγκων.

Ἐκτὸς τούτων ὑπάρχουσι πολλὰ ἄλλα μικρὰ καὶ μεγάλα περίεργα καὶ καλὰ θέατρα.

Μετὰ ταῦτα δὲ ἔρχονται ὁ κήπος τοῦ χειμῶνος Winter garden, τὸ Βάρνιον μουσεῖον καὶ τελευταῖον τὸ μουσεῖον τὸ περιέχον τὰς Αἰγυπτιακὰς ἀρχαιοτήτας, συλλογὴν μωμίων κτλ. Ἐν τοῖς ἄλλοις ἀξιοθεάτοις τοῦ Βαρνίου μουσείου, ἐν πρὸ πάντων ἐφέλκει τὴν προσοχὴν τοῦ ξένου, τοῦτο δὲ εἶναι παμμέγιστος κλωδὸς ἐπονομαζόμενος ἡ Κιβωτὸς τοῦ Νῶε. Ἐν αὐτῇ συνδιαιτῶνται φύρδην μίγδην πολλὰ ἑτερογενῆ ζῶα, φύσει ἄσχετα καὶ πολέμια πρὸς ἄλληλα. Οὕτω φερ' εἰπεῖν βλέπεις τὸν ποντικὸν ἀναβρίχόμενον εἰς τὰ νῶτα τῆς γάτας, τὸ κυνᾶριον καθήμενον φιλοσοφικώτατα ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ ὄφεως, τὸν πετεινὸν συντρώγοντα ἐν τῷ αὐτῷ δοχείῳ μετὰ τοῦ αἰγωλίου καὶ τοῦ καναρίου· παρέκει τὴν ἀλώπεκα κοιμωμένην, ἢ ὑποκρινομένην ὅτι κοιμᾶται, πλησίον τῆς ὀρνίθος, καὶ ἐδῶ τὸν πίθηκον ἀναπηδῶντα ἀπὸ τῶν νώτων τοῦ προβάτου εἰς τὴν κεφαλὴν ἐνὸς λέοντος, ὅστις ἐντελῶς ἀπεβλακώθῃ βλέπων καὶ ἀκούων τὰ περὶ αὐ-

(1) Ἐν τῶν ἐν Παρισίοις ἱπποδρομίῳ. Σ. Μ.

τὸν γινόμενα. Ὅποια ἁρμονία καταχθόνιος! αἱ γαλαὶ νικουρίζουσιν, αἱ ὄρνιθες κακάζουσιν, οἱ δόνοι ὀγκῶνται, οἱ κύνες ὑλακτοῦσιν, ὁ λέων βρυχᾷται καὶ ὅλα ταῦτα τὰ μελωδήματα ἐξακολουθοῦσι δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἀκαταπαύστως. Ἡ κιθῶτις τοῦ Νῶε πρὸς τοὺς ἄλλους ἀναδίδει καὶ μίαν ὁσμήν ἥτις δὲν ὁμοιάζει βεβαίως πρὸς τὰ Ἀραβικὰ ἀρώματα. — Ἀλλ' ὅπως δῆποτε τὸ θέαμα εἶναι τόσον ἀλλόκοτον, τόσον πρωτότυπον, ὥστε πάντες προσέρχονται ὡς οἶόν τε ἐγγύτερον διὰ νὰ τὸ θαυμάσωσι.

Μετὰ ταῦτα ὁ Ἀρθούρος μᾶς ὠδήγησεν εἰς τὰ ὠραιότερα ἐμπορικὰ καταστήματα τοῦ Νεοβοράκου, ἐν οἷς τὸ τοῦ Stewart εἶναι νομίζω, μοναδικὸν καθ' ὅλην τὴν ὑφήλιον. Τὸ ἐμπορικὸν τοῦτο ἀνάκτορον τοῦ συρμοῦ κεῖται εἰς Broadway, εἶναι δ' ὅλον ὠκοδομημένον ἐκ λευκοῦ μαρμάρου, ἔχει πρόσοψιν ἑκατὸν πεντήκοντα δύο ποδῶν καὶ εἰς τὸ κέντρον τοῦ καταστήματος αἵθουσαν μήκους μὲν ὀγδοήκοντα καὶ ὕψους ἑκατὸν ποδῶν. Μόναί αἱ λεπτομέρειαι αὐταὶ δύνανται νὰ παρέξωσιν ἰδέαν τινὰ τῶν κολοσιαίων διαστάσεων τῆς μεγίστης ταύτης ἐμπορικῆς ἀποθήκης. Προσθεθείτω ὅτι οἱ ἐν αὐτῷ ὑπηρετοῦντες ὑπάλληλοι εἶναι τριακόσιοι τὸν ἀριθμὸν, ἡ δὲ κατὰ μέσον ὅρον ἀξία τῶν ἐν αὐτῷ ἐναποταμιευομένων ἐμπορευμάτων φθάνει εἰς διακόσια πεντήκοντα ἑκατομμύρια φράγκων! Ἐκεῖ, ἐπομένως, ὅ,τι δῆποτε ζητήσῃ τις τὸ εὐρίσκει, καὶ διὰ τοῦτο αἱ Νεοβορακιναὶ κυρίαι, χάριν ἀπλῆς τέρψεως πολλάκις, δαπανῶσιν ὥρας ὀλοκλήρους εἰς τὸ κατάστημα τοῦ Stewart ἀνακυκῶσαι καὶ ψηλαφῶσαι τὰ διάφορα ἡδῆ τοῦ συρμοῦ ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ ἀφοῦ τὰ πάντα ἐπιθεωρήσωσι καὶ χάριν αὐτῶν ἀνελιχθῶσιν ἀπειράριθμα ἰστάρια, σάλια, ἐφαρμμένα ἐνδύματα καὶ ἄλλα τοιαῦτα, ἀπέρχονται μὲ χεῖρας κενὰς, οὐδὲν ἀγοράζουσιν, οὐδὲ κἂν εὐχαριστῶσαι τοὺς ὑπαλλήλους διὰ τὸν μάταιον κόπον. Τοῦτο ἀποκαλοῦσιν ἐμπορικὴ περιουσία, τῆς ὁποίας θύματα γίνονται οἱ ταλαιπῶροι ἔμποροι!

Μετὰ τὸν Κ. Ἄστορα ὁ πλουσιώτερος ἀμερικανὸς πολίτης εἶναι ὁ Stewart. Φαντάσθητε ὅτι μόνη ἡ κτηματικὴ περιουσία του ὑπολογίζεται εἰς εἴκοσι ἑκατομμύρια δολάρια, τοῦτέστιν ἑκατὸν ἑκατομμύρια φράγκα καὶ τι πρὸς. Ὁ πρίγκηψ οὗτος τοῦ ἐμπορίου εἶναι προβεβηκώς ἡδῆ τὴν ἡλικίαν, ἐγεννήθη δὲ ἐν Ἰρλανδίᾳ καὶ ὅτε ἤλθεν εἰς Ἀμερικὴν, διὰ νὰ πορίζηται τὰ πρὸς τὸ ζῆν,

μετῆρχετο τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα διδάσκων ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ εἴκοσι φράγκων!

Ἐκεῖθεν μετέβημεν εἰς τὴν εἰρκτὴν τῶν Toombs, ὅπερ ἐστὶν οἰκοδομὴ αἰγυπτιακοῦ ρυθμοῦ, ὀγκώδης καὶ ἄχαρις οἷος καὶ ὁ προορισμὸς αὐτῆς. Ἐνῷ εἰσερχόμεθα ὁ Ἀρθούρος ἐμειδίασε μεδιάμα ἀγαλλιάσεως.

— Ἐγὼ ἐν τῇ προαίτημα εὐχάριστον, εἶπε, καὶ ἀφήσας ἡμᾶς διευθύνθη πρὸς τὸν διευθυντὴν τῆς εἰρκτῆς. Μετὰ παρέλευσιν δ' ὀλίγων στιγμῶν ἐπανήλθε κατηφὴς καὶ ἀπηλπισμένος.

— Ἀεῖπεν, ἠπατήθην εἰς τὸ προαίσθημά μου! Δὲν εἶναι οὔτε ἐδῶ ὁ ἄπιστος συνεταῖρός μου.

Ἐγὼ δὲ καὶ ὁ ταγματάρχης ὑπεμειδιάσαμεν ἰδόντες τὴν λύπην τοῦ ταλαιπώρου αὐτοῦ Ἀρθούρου, ὅστις καὶ τοι νοημονέστατος, ἐφαντάσθη ἐν τῇ μεγίστῃ αὐτοῦ ἀπλότῃ ὅτι ὁ κλέπτης τοῦ ἔπρεπε νὰ ᾔηται εἰς τὴν φυλακὴν.

Ἐν τῇ εἰρκτῇ ταύτῃ εἶδον νεανίαν τινὰ κλέπτην, ὅστις ἐφεῦρε νέαν μέθοδον κλοπῆς, τὴν διὰ τοῦ χλωροφορμίου. Εἰσερχόμενοι δηλαδὴ οἱ κλέπται ἀθορύβως εἰς τὰς οἰκίας χλωροφορμίζουσι τοὺς κοιμωμένους οἰκοδεσπότας, καὶ τότε ἐν ἀνέσει ἀνάπτουσι φῶτα, περιφέρονται εἰς τὰ δωμάτια καὶ ἀφοῦ ἐκλέξωσι τὰ πολυτιμότερα πράγματα ἀπέρχονται ἐν ἄκρᾳ ἀσφαλείᾳ.

Οἱ τοῦ χλωροφορμίου ποιοῦντες χρῆσιν κλέπται ἀποτελοῦσιν ἐν Ἀμερικῇ ἰδίαν σχολὴν τῶν εὐγενῶν κλεπτῶν ἢ τὴν *ρωμαρτικὴν σχολὴν* λεγομένην, ἥτις ἐγκαυχωμένη εἰς τοὺς ἀβρόφρονας καὶ ἱποποτικούς αὐτῆς τρόπους περιφρονεῖ τὰ μέγιστα τοὺς κλέπτας τῆς παλαιᾶς μεθόδου, ἢ ὀρθότερον εἰπεῖν τῆς *κλασικῆς σχολῆς*, καὶ εἰς τοσοῦτον προβάλλει ἢ κατ' αὐτῶν ἀντιπάθεια ὥστε δὲν ἀνέχονται κατ' οὐδέα τρόπον νὰ συμφυλακισθῶσιν εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν εἰρκτὴν. Ἐσχάτως τῶντι ἄνθρωπός τις ὀνόματι Βέπστερ ἐφυλακίσθη μὴ πληρώσας πρόστιμον ἴσον δύο δολλαρίων, ἐπεὶ δὲ εἶχε χυδαίους τοὺς τρόπους καὶ τὸν λόγον ἄκομψον, οἱ ἄλλοι μετ' αὐτοῦ συμφυλακισμένοι, οἱ πλεῖστοι τῶν ὁποίων ἦσαν χλωροφορμισταὶ, τὸν ἔκριναν ἀνάξιον τῆς εὐγενούς συναναστροφῆς τῶν καὶ ἀπεφάσισαν νὰ τὸν ἀποβάλωσι τῆς εἰρκτῆς. Ὅθεν συνενεγκόντες δύο δολάρια ἐπλήρωσαν τὸ ὑπ' αὐτοῦ ὀφειλόμενον πρόστιμον καὶ τὸν ἐλύτρωσαν τῆς εἰρκτῆς, λυτρωθέντες οὕτω καὶ αὐτοὶ τῆς *βαυναθσοῦ* παρουσίας τοῦ

Ὁσάκις δὲν μετεβαίνομεν εἰς τὰ θέατρα, ἐπὶ

σκεπτόμεθα τινὰς τῶν ἐν τῇ πόλει τυχόντων πολυπληθῶν συλλόγων.

Ἡ σύστασις συλλόγων παρὰ μὲν τοῖς Ἀγγλοῖς εἶναι ἀνάγκη ἄφευκτος, παρὰ δὲ τοῖς Ἀμερικανοῖς πᾶθος φλογερὸν ὅθεν ὑπάρχουσι σύλλογοι πολιτικοί, κοινωνικοί, θρησκευτικοί, φιλοσοφικοί, φιλολογικοί, καλλιτεχνικοί καὶ ἄλλοι πολλοὶ τοιοῦτοι· ἐκτὸς ὅμως τούτων ἐπισκεφθῆμεν ἑτέρους τινὰς συλλόγους ἀξιοσημειώτους διὰ τὸ ἀλλόκοτον τῆς οὐσίας καὶ τοῦ σκοποῦ των.

Τοιοῦτος κατὰ πρῶτον λόγον εἶναι ὁ τῶν ἐλευθέρων γυναικῶν σύλλογος. Ἐν αὐτῷ εἶδον πολλὰς τῶν ὑπερασπιστριῶν τοῦ γυναικείου φύλου, αἵτινες εἰς τὸ διάλειμμα ἐνὸς τετραχόρου καὶ μιᾶς πόλλας ἐξεφώνουν λόγους ὑπὲρ τῆς χειραφετήσεως τῶν γυναικῶν. Αἱ κυρίαι αὗται δι΄ ἑσχυρίζονται ὅτι ὁ λόγος δι' ἃν ἡ γυνὴ συνεχῶς ἐξοκέλλει καὶ ταπεινοῦται εἶναι ὅτι οἱ ἄνδρες διαφυλάττοντες δι' ἑαυτοὺς καὶ μόνους τὰ ἐπιμερδέστερα ἐπαγγέλματα, ἐγκατέλιπον εἰς τὰς γυναῖκας τὰ κατώτερα ἔργα τῶν ὁποίων ἡ ἐπιστάσις καὶ τὸν νοῦν ἐκφραυλίζει καὶ ἀνεπαρκῆ πρὸς τὰς βιωτικὰς ἀνάγκας τῆς ἐπιχειροῦσης παρέχει πρόσδοτον. Εἰς τὰ ἐπιχειρήματα ταῦτα ὑπάρχει μὲν ἀναντιρρήτως δόσις ἀληθείας, παρεκτρέπονται ὅμως καὶ εἰς συμπεράσματα ὅλως διόλου παράλογα, ὡς φερ' εἰπεῖν, ἀπαιτοῦσαι νὰ γίνωνται, ὡς καὶ οἱ ἄνδρες δικασταί, δικηγόροι, ἱερεῖς, ἱατροὶ, ὑπουργοί, πρέσβεις, βουλευταί, ἔτι δὲ καὶ πυροσβέσταί (1).

(1) Εἰς ἡμᾶς ὅμως δὲν φαίνεται τόσος παράλογος ἡ ἀπαίτησις αὕτη τῶν κυριῶν, διότι βλέπομεν καὶ ἐκ τῆς ἱστορίας καὶ ἐκ τοῦ καθημερινοῦ αὐτῶν βίου ὅτι σχεδὸν πάντοτε ἐξεπλήρωσαν μετὰ μεγίστης ἐπιτυχίας πολλὰ τῶν ἀνω μνημονευθέντων ἐπαγγελμάτων, ἂν ὅχι ὅλα. Πόσαι γυναῖκες τῶν ὀντι ἐκυβέρνησαν λαοὺς ὁλοκλήρως μετὰ μεγίστης ἱκανότητος καὶ δόξης! πόσαι εἰδίκαναν ὑποθέσεις λίαν περιπλόκους μετὰ θαυμαστικᾶς ὁξυνοίας, καὶ διηκιστύνει! πόσαι θεράπευσαν ἀσθενεῖς εἰς τὸν τάφον κατερχομένους! πόσαι μετ' ἐξάλλου ἀνδρίας ἐπολέμησαν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, πόσαι καλογραφῆται ἀπῆλυσαν τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου, πόσαι γυναῖκες ἐξοχοί, περιβεβλημέναι πληρεξουσιότητά πρέσβειας ἔλυσαν σπουδαῖα πολιτικὰ ζητήματα! Ὅπως καὶ εἰς τὸν παπικὸν θρόνον τῆς Ρώμης ἀνῆλθεν ἡ γυνὴ! Μάρτυς τούτου ἔστω ἡ Πάπισσα Ἰωάννα ἥτις τὸ δεύτερον ἔτος τῆς ποντιφικείας αὐτῆς, καθὰ διηγεῖται ὁ Πλατίνας, ἐνῶ ἐπορεύετο εἰς τὴν Βασιλικὴν τοῦ Λατεράνου, κυκλωθεῖσα ἀπὸ τὰς ὡδῖνας τοῦ τόκετος ἐγέννησε καθ' ὁδὸν μεταξὺ τοῦ Κολοσσαίου καὶ τοῦ Ἀγίου Κλήμεντος· καὶ τότε πρῶτον ὁ λαὸς τῆς Ρώμης ἐνόησεν ὅτι ἀπέκτισε καὶ γυναικείου φύλου Πάπαν! Σ. Μ.

Τὰ μέλη τοῦ συλλόγου τούτου φέρουσι τουρκικὰ σαλβάρια, κοντὰ ἐσωφόρια, περιτραχήλια καὶ πῖλους στρογγύλους. ἔχουσι δὲ μίσος ἄσπονδον κεκηρυγμένον κατὰ τῶν νυμφευμένων ἀνδρῶν καὶ ἐν γένει κατὰ τοῦ γάμου.

Ἐν Ἀγγλίᾳ ὑπάρχουσι σύλλογοι τῶν καμπούριδων, τῶν ἀπαρχοισθέντων, (ὅσοι, ἐννοεῖται, θρυσθέντος τοῦ σχοινίου ἐλυτρώθησαν τοῦ θανάτου) τῶν ἀτυχῶν συζύγων τῶν ἐκατονταετῶν κ.τ.λ. Τοιούτους ἀλλοκότους συλλόγους δὲν ἔχουσιν οἱ Ἀμερικανοί, ἔχουσιν ὅμως τὸν traveller's club (σύλλογον τῶν περιηγητῶν), εἰς τὸν ὁποῖον γίνονται δεκτοὶ μόνον οἱ περιηγηθέντες τὰς τέσσαρας μεγάλας τῆς γῆς ἡπείρους, καὶ τὸν σύλλογον τῆς ἀκρατείας, συστηθέντα πρὸς καταπολέμησην τῶν περὶ ἐγκρατείας τυραννικῶν νόμων τῶν ἰσχυόντων εἰς πολλὰ Ἀμερικανικὰ κράτη. Τοιοῦτός τις σύλλογος συνέστη καὶ ἐν Λονδίνῳ ἐν ἔτει 1817 ὑπὸ τοῦ διαβοήτου Kean, ἐν ᾧ οὐδεὶς ἐγένετο δεκτὸς ἂν μὴ ἔπινε προηγουμένος εἰς μίαν δόσιν καὶ διὰ μιᾶς ἑκατὸν πεντήκοντα δράμια βρακῆς. Ὅθεν πολλοὶ ἐκ τῶν προσερχομένων ἀπέθνησκον ἀμέσως μετὰ τὴν φοικτὴν ταύτην δοκιμασίαν.

Εἶδον ἐν Ἀμερικῇ καὶ ἕτερον σύλλογον ἀντικρως ἀντίθετον εἰς τὸν τῆς ἀκρατείας, τὸν σύλλογον τῶν λαχατοφάγων, ἡ δὲ ὁρθότερον εἰπεῖν τῶν ἐκ τῆς ἀσιτείας ἀποθνήσκόντων, διότι οἱ τοιοῦτοι δὲν τρώγουσιν οὐδὲ κρέας οὐδ' ἄλλο τι ἐκ τῶν ζώων προσερχόμενον· μόλις εἰς τὴν νηπικὴν ἡλικίαν ἐπιτρέπουσι τὸ γάλα, δὲν ἀλατίζουσιν, οὐδ' ἄλλως ἀρτύουσι τὰ φαγητὰ των, δὲν διαχωρίζουσι τὰ πίτυρα ἀπὸ τοῦ ἀλεύρου πρὸς κατασκευὴν τοῦ ἄρτου, καὶ ἐκτὸς τοῦ καθαροῦ ὕδατος οὐδὲ ἐν ἄλλο ποτὶν μεταχειρίζονται.

Ἐκτὸς ὅμως τῶν ἀλλοκότων τούτων συλλόγων, ὑπάρχουσιν ἐν Ἀμερικῇ πολλὰ καὶ ἄλλαι ἐταιρίαι ἀξιόλογοι, προτιθέμεναι ὑψηλοὺς καὶ φιλανθρώπους σκοποὺς. Ἀνὴρ πρὸς τὸ νὰ παρασιωπήσῃ καὶ τινα εὐφυῆ στρατηγήματα, δι' ὧν πολὺ λάκεις οἱ ἐνδεεῖς περιθάλπονται. Οὕτω παραδείγματός χάριν κυρίως τις ἔδωκε χορὸν, εἰς τὸν ὁποῖον οἱ προσκεκλημένοι ὑπεχρεώθησαν ὑπ' αὐτῆς νὰ φέρωσιν ἐνδύματα ἀπλὰ καὶ χονδρὰ, τὰ ὅποια τὴν ἐπαύριον τοῦ χοροῦ προσέφερον εἰς τοὺς πένητας. Καὶ ὁ μὲν χορὸς δὲν ἦτο βεβαίως μεγαλοπρεπὴς καὶ κομψός, ἀλλ' ὅμως δι' αὐτοῦ ἐνεδύθησαν τριακόσιοι περίου πτωχοὶ ἄνθρωποι.

Ἐνταῦθα νομίζομεν εὐκαιρὸν νὰ παραθέσωμεν

ὀλίγας τινὰς παρατηρήσεις περὶ τῆς Νεοβορακινῆς κοινωνίας. Ἡ κοινωνία αὕτη δὲν εἶναι συμπάγῃς καὶ ὁμοειδῆς, διότι ἡλλοιώθη ἐπαισθητῶς ὑπὸ τοῦ ἐπικρατοῦντος ξενικοῦ στοιχείου, ἐν ἄλλοις λόγοις εἶναι ἰδιόρρυθμον κράμα παντοδαπῶν ἀνθρώπων. Ἐν διαστήματι ὀλίγων λεπτῶν τῆς ὥρας δύνασαι πολλάκις νὰ ἴδῃς εἰς Broadway διαβαίνοντα δείγματα ὅλων τῶν ἐθνῶν πεπολιτισμένων τε καὶ ἀγρίων. Ἐγὼ τοῦλάχιστον εἶδον πολλοὺς Γάλλους, πολλοὺς Ἀγγλοὺς, πολὺ περισσότερους Γερμανοὺς, Ἰσπανοὺς, Ῥώσους, Ἰταλοὺς, Τούρκους, Ἑλλήνας, Κινέζους, Βρασιλιανούς, Πορτογάλλους, Κουβανούς, Χαϊτινοὺς, Γρεναδινοὺς, Χεϊλινοὺς, Περουβιανοὺς, Αἰγυπτίους, Καναδινοὺς, Οὐγγρους, Βαβαροὺς, Πολωνοὺς καὶ πολλοὺς ἄλλους ἰθαγενεῖς Ἀμερικανοὺς τῶν βορείων μερῶν οἵτινες ἀποτελοῦσιν ὁκτῶ ἔθνη, ὁκτῶ διαφόρους διαλέκτους λαλοῦντα.

Καὶ εἰς μὲν τὰς ἀνωτέρας τάξεις τῆς Νεοβορακινῆς κοινωνίας δὲν ὑπάρχει ἐπαισθητή τις διαφορὰ ὡς πρὸς τὰ ἄλλα Εὐρωπαϊκὰ ἔθνη, εἰς τὴν μεσαίαν ὅμως τάξιν ἀνευρίσκει τις ἑξῆς, ἥθη καὶ χαρακτῆρας ὅλως διόλου πρωτοτύπους καὶ περιέργους.

Οὕτω φερ' εἰπεῖν τὰ λεωφορεῖά των, μικρότερα ὄντα τῶν ἡμετέρων καὶ ἔχοντα ἑξῶθεν ἑξωγραφισμένας τὰς εἰκόνας τῶν ἐξόχων ἀμερικανῶν, ὁδηγοῦνται παρὰ μόνου τοῦ ἀμαξήλατου, ὅστις διὰ μιᾶς ὁπῆς εἰσάγων τὴν χειρὰ του λαμβάνει τὴν πληρωμὴν παρὰ τῶν ἐπιβατῶν. Σταμάτῃ δὲ τοὺς ἵππους ὁσάκις ἔνδωθεν σύρῃ τις τὸ περὶ τὸν πόδα του περιδεδεμένον σχοινίον. Εἶναι δὲ πρᾶγμα συνθησάτατον καὶ οὐδὲν ἄτοπον αἱ κυρίαι νὰ κάθηνται ἐπὶ τῶν γονάτων τῶν ἀνδρῶν, ὁσάκις βρέχη καὶ δὲν ὑπάρχουσι κεναὶ θέσεις εἰς τὰ λεωφορεῖα. Τοιοῦτοτρόπως πεπληρωμένα λεωφορεῖα εἶδον πολλὰ ἐν ὥρᾳ βροχῆς. Ἀλλὰ τὸ περιεργότερον εἶναι ἡ εὐθυμία τῶν κυριῶν, αἵτινες γελῶσιν, ὁμιλοῦσι μεγαλοφῶνως καὶ μετὰ χειρονομιῶν, ἐνῶ τοῦναντίον οἱ ἄνδρες, ἐπὶ τῶν γονάτων τῶν ὁποίων κάθηνται, λέξι δὲν λέγουσιν οὐδὲ γελῶσι ποτὲ, ἀλλὰ μένουσι σοβαροὶ καὶ ἀκίνητοι.

(ἀκολουθεῖ)

ΜΥΘΟΣ.

ΓΕΡΩΝ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΟΣ.

Ἐνας γέρων ζυλοκόπος δὲν θυμῶμαι πόσων χρόνων

Ἐκατέβαινεν ἐν ὁρῶς εἰς τοὺς ὅμους του σηκώνων

Ἐνα φόρτωμα κλαδιά. . .

Τὸ βαρὺ καὶ τρέμων βῆμα νὰ κινήσῃ ἐπροσπάθει...

Τὸ κατῶρθωσ' ἐπὶ τέλους καὶ κατάκοπος ἐστάθη

Εἰς τοῦ ὁροῦ τὴν ποδιά. . .

Ἀνεστέναξε... καὶ βίβας κατὰ γῆς τὸ φόρτωμά του

Τὸν ἰδρύτᾳ του σπογγίζει μὲ τὰ δύο δάκτυλά του

Κ' εἰς τοὺς θάμνους τὸν πετᾷ...

Κάθηται εἰς μίαν πέτρην καὶ κινῶν τὴν κεφαλὴν του,

Τί ἐκέρδισε καθ' ὅλην τὴν μακρὰν αὐτὴν ζωὴν του

Τεθλιμμένος ἐρωτᾷ...

» Εἰς αὐτὸν τὸν μαῦρον κόσμον ποῦ ἀσπρίσαν τὰ μαλλιά μου

» Τί ἐκέρδισα, Θεέ μου;... Ἐχει ἄλλος τὰ δαινά μου

» Καὶ τὰ τόσα μου κακά!...

» Τῶνα μου παιδί στεναίνει σκλαδωμένο εἰς τὰ ξένα!...

» Κ' εἰς τὴν μαύρην μου καλύθα τὰλλα κλαίουν πεινασμένα

» Καὶ κοιμῶνται νηστικά!...

» Καὶ ἐγώ!... Τὰ βάσανά μου τοῦτο τὸ βουνὸ τὰ ξέρεε

» Ποῦ μὲ βλέπει καθ' ἡμέραν καὶ χειμῶνα καλοκαίρει

» Νὰ περνώ ἀπὸ ἐδῶ

» Ἐχων τὸ κυρτόν μου σῶμα πάντοτε ἔς τὴν γῆν σκυμμένον!...

» ὦ Θεέ μου, σὰν κ' ἐμένα ἄλλον καταδικασμένον

» Εὐχομαι νὰ μὴ ἰδῶ! »

Κ' ἔγειρε τὴν κεφαλὴν του ὅλος σύνους εἰς τὸ στήθος,

Ἐσηκώθη ἀπ' τὴν πέτρην μ' ἐξηγριωμένον ἦθος

Καὶ τὰς χεῖράς του κροτῶν,

» Θάνατε, φωνάζει, Θάνα...! » κ' ἔμεινε μὲ στόμα χαίνον. . .

» Ἦλθ' ὁ θάνατος ἀμέσως εἰς τὸ χεῖρ' αἱματωμένον
Τὸ δρεπάνι του κρατῶν. . .

» Τί μὲ θέλεις, εἶπε, γέρον; » κ' ὕψωσε τὸ δρεπάνόν του

Ὅ δὲ γέρον ὡς τὸν εἶδε ἔκρυψε τὸ πρόσωπόν του

Καὶ ἐτραύλισε «Σὲ ἦ. . .

» Ἦ..θε..λα νὰ μοῦ φορτώσῃς μίαν στιγμὴν τὸ φόρτωμά μου..»

...Ἐν ᾧ πρότερον ἐθρήνει κ' ἔκραζε «τὰ βάσανά μου»

Τώρα πῶς μετανοεῖ; . .

—Ἐκαστος τὸ ἐννοεῖ. . .

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι ΦΕΡΜΠΟΣ.

ΑΙΝΙΓΜΑ.

Ἐνα ἔρχον Ῥωμαῖον παριστᾷ τὸ ὄνομά μου
Μαχητὴν πολὺ ἀνδρείον· ἀνδρὰ ξίφους καὶ καλῶμου
Καὶ προσέτι ἐγὼ εἶμαι τοῦ ναοῦ τοῦ Κρόνου μίαν
Στήλην ἐκ τῆς δωδεκάδος· ἂν κρατήσῃς δὲ τὰ τρία
Τελευταῖα γράμματά μου τὰ δὲ ἄλλα ἀποβάλλῃς,
Εἰς μίαν νῆσον τοῦ Αἰγαίου τότε θὰ μὲ μεταβάλλῃς.
Ἄν τὰ τρία μου δὲ πρῶτα γράμματα πάλιν κρατήσῃς
Ἐπίβρῃμα σχετλιασμοῦ θέλεις μὲ καταντήσῃς. Ν.Γ.Π.

Θ. Ν. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΥΣ, ΝΤΕΚΑΣ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ.